

Univerzita Palackého
v Olomouci

Evaluace jako integrální součást projektu?

Mgr. Lenka Dušková, Ph.D.

Katedra rozvojových a environmentálních studií, PŘF, UPOL

Cíl příspěvku:

- Sdílení zkušeností a metodologických otázek, které vyvstaly při realizaci pilotní evaluace
 - Evaluace jako integrální součást hodnoceného projektu
- Představení příkladů inovativních participativních výzkumných metod
 - **využití metod neformálního vzdělávání** pro systematický, organizovaný výzkumný proces
- Využít prostoru zde v plénu pro společnou diskusi nad **limity** integrovaného přístupu k evaluaci

Integrovaná evaluace (???)

– Unikátní proces:

- Získávání informací o evaluovaném projektu (hlubší pochopení procesů, faktorů a změn, které se děly v průběhu projektu)
- Prohloubení znalostí o možnostech využití evaluace/výzkumu v rámci projektu (programu vzdělávání a budování kapacit komunitních leaderů = posilování komunit)
- Cíl, proces výzkumu a nástroje měření byly vytvářeny a upravovány v průběhu projektu/evaluace
 - Spolupráce mezi externím evaluátorem, týmem implementujícím projekt a účastníky (s ohledem na kapacity a potřeby účastníků)
- **Evaluace (ne)paralelně** s realizovaným projektem (x monitoring; PAR ?)
 - Předpokládaná výhoda:
 - Pozornost a čas účastníků projektu (od klíčových aktivit projektu k výzkumu vs. 2v1)
 - Posílení kapacit projektového týmu v oblasti nastavování a realizace evaluace, resp. evaluačních nástrojů
 - Vytvoření specifické/na míru šité evaluační nástroje pro další využití v programu
 - Získat hlubší povědomí o procesech probíhajících v rámci implementovaného projektu, pochopit, jak/jakým způsobem se změny dějí...
 - Zvýšení motivace a vlastnictví evaluačního procesu (nástrojů), a překonávání předsudků a obav spojených s evaluacemi/výzkumem
 - Spolupráce NNO sektoru a akademického sektoru (budování důvěry, hledání společného „jazyka“)

Univerzita Palackého
v Olomouci

Výchozí situace...

- QI = needed to track the changes and **understand the changes that are happening in the process** leading towards the expected and unexpected impacts
- To uncover whether the positive changes are observable among the target group and how/in what way they relate to the projects and/or how they were achieved
- **HOW** is the intervention making difference
- **WHAT** are the mechanisms
- **HOW** are the changes understood to come about
- **HOW** are the actors involved in the process attribute the cause of the changes
- SPECIFICALLY: **HOW** are these changes on the target groups being translated into their work in the communities influencing the processes in the communities
- Its more than description = **it also includes interpretation of the situation by most knowledgeable of the situation**

Spolupráce/integrace: projekt a evaluace

KROK 1:

- přípravný workshop s implementující organizací o možnostech využití kvalitativního výzkumu v procesu „měření“ dopadů (longitudinální studie)

KROK 2:

- Pravidelné konzultace mezi realizátory projektu a externím evaluátorem:
 - Nastavování procesu
 - Společné vytváření nových nástrojů/ adaptace stávajících „akademických“ nástrojů pro sběr dat
 - Diskuse k proveditelnosti (čas, kapacita, atraktivnost „výzkumných aktivit“, propojení s projektovými potřebami) = tj. tak aby zároveň generovali informace o projektu a **pro** projekt a jeho průběh)
 - Koordinace a zajištění sběru dat
 - Analýza a psaní výzkumné zprávy (limit: dominantní role evaluátora)
 - **Otázka/výzva: jak posílit propojení i na této úrovni?**

Spolupráce: projekt a evaluace II.

KROK 3:

- Sensitizace a školení účastníků projektu
- Cíle a přidaná hodnota evaluace/výzkumu
- Proces a nástroje evaluace (dostupné, srozumitelné, snadno replikovatelné, uzpůsobení potřebám projektů a kapacitám účastníků)

KROK 4:

- Provedení evaluace...tj. sběr dat, analýza a psaní reportu
- Diskuse výsledků a procesu provádění integrované evaluace
- LL a co z toho vyplývá pro další kohorty účastníků? A pro program? A pro organizaci?

Ad využitě metody:

- Photo-voice
- Participatory action planning
- Rozhovory „účastníků s účastníky“
- Komunitní mapování (matrix, mind-map, metafor)
- Reflexe s využitím karet dixit
- „procházka časem“ = milníky v příběhu
- V kombinaci s tradičními metodami sběru dat (triangulace):
 - Fokální skupiny, rozhovory, pozorování, polo-strukturované dotazníky atd.

Univerzita Palackého
v Olomouci

Limity?

...